Sněmovna schválila novelu rozpočtu 2022 se schodkem 375 mld. Kč

19.10.2022 - Tomáš Weiss | Ministerstvo financí ČR

Poslanecká sněmovna 18. října 2022 schválila novelu státního rozpočtu pro rok 2022, která reaguje na důsledky ruské agrese na Ukrajině. Celkové příjmy novelizovaného rozpočtu činí 1 678,3 mld. Kč a celkové výdaje 2 053,3 mld. Kč. Předpokládaný schodek rozpočtu tak bude 375 mld. Kč. Nyní dostane zákon k podpisu prezident republiky.

„Novelizovaný rozpočet se schodkem 375 miliard je realitou, kterou přinesla Putinova válka na Ukrajině. Státní rozpočet se musí kvůli rostoucím cenám vypořádat s dodatečnými výdaji v čele s kompenzacemi vysokých cen energií, druhou mimořádnou valorizací penzí, příspěvkem pro rodiny s dětmi či historicky prvním nákupem plynu do státních hmotných rezerv. Při zachování vysoké investiční aktivity státu, která v pololetí o 14 % přesáhla loňskou úroveň, považuji nový schodek za vyhovující kompromisní řešení,“ komentuje novelu rozpočtu ministr financí Zbyněk Stanjura.

Celkové výdaje novelizovaného rozpočtu vzrostly o 160,1 mld. Kč, zatímco příjmy v důsledku vývoje aktuální ekonomické situace a loňské ziskovosti firem očekáváme o 65,1 mld. Kč vyšší. Schodek rozpočtu tak za celý rok vzroste o 95 mld. Kč na 375 mld. Kč. Ke konci září činil deficit hospodaření státního rozpočtu 255,6 mld. Kč.

UKAZATELE STÁTNÍHO ROZPOČTU 2022 (V MLD. KČ)

	Původní návrh*	Aktuální rozpočet	Novelizovaný rozpočet	Rozdíl původní návrh/novela	Rozdíl aktuální rozpočet/novela
Příjmy rozpočtu	1 551,1	1 613,2	1 678,3	127,2	65,1
Výdaje rozpočtu	1 927,7	1 893,2	2 053,3	125,6	160,1
Saldo rozpočtu	376,6	280	375	1,6	95

* *Původní návrh státního rozpočtu pro rok 2022 připravený předchozí vládou.*

Dodatečné výdaje rozpočtu reagují primárně na potřebu kompenzovat část negativních dopadů války na Ukrajině, zejména vysokou míru inflace, nárůst cen energií, a s tím související ohrožení nízkopříjmových a zranitelných skupin obyvatelstva. Rozpočtově nejvýznamnější položkou je balíček pomoci s cenami energií zahrnující zejména úsporný energetický tarif, hrazenou podporu obnovitelných zdrojů energií ze státního rozpočtu, či podporu kotelen a centrálního vytápění. V novele letošního rozpočtu bude na pomoc s cenami energií alokována celková částka 55,1 mld. Kč, konkrétně 18,5 mld. Kč na pomoc domácnostem s cenami energií (zejména tzv. úsporný tarif), 6,6 mld. Kč na odpuštění poplatků za obnovitelné zdroje energií pro domácnosti a firmy a díky poslaneckému pozměňovacímu návrhu také 30 mld. Kč na pomoc firmám v rámci dočasného rámce EU. Novela rozpočtu dále zohledňuje potřebu zvládnout uprchlickou krizi z Ukrajiny. Například na humanitární dávku včetně mimořádné okamžité pomoci a na příspěvek pro solidární domácnost je v rozpočtu navíc 10 mld. Kč.

Novelizovaný rozpočet pokrývá také historicky první nákup zemního plynu do státních hmotných rezerv za 8,5 mld. Kč a financuje jednorázový příspěvek na dítě v celkové výši 8 mld. Kč či druhou

mimořádnou valorizaci penzí za 7,8 mld. Kč. *„Průměrný starobní důchod se díky třetí letošní valorizaci penzí zvýší od září o dalších 700 korun a v roce 2022 tak přesáhne hranici 18 tisíc korun. Průměrně si tak důchodce oproti roku 2021 polepší o více než dva a půl tisíce měsíčně, což považuji lidsky za správné, neboť na tuto skupinu obyvatel dopadá zdražování velmi tvrdě,“* říká Zbyněk Stanjura. Na tři valorizace penzí v letošním roce půjde ze státního rozpočtu celkem zhruba 56 mld. Kč.

Pozměňovacími návrhy došlo ve 2. čtení k navýšení kapitoly Všeobecné pokladní správy o 8 mld. Kč k zajištění příspěvků na úhradu nákladů za energie (tzv. úsporný tarif). O 30 mld. Kč více je nově vyhrazeno v kapitole Ministerstva průmyslu a obchodu na zajištění finančních prostředků pro podnikatelské subjekty v souvislosti s mimořádným růstem cen energií. V souvislosti s nutností zajistit dodatečné peníze na výplatu sociálních dávek a podpor v nezaměstnanosti pak došlo k navýšení kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí o 7 mld. Kč. *„Dodatečných 45 miliard korun muselo být na výdajové straně do rozpočtu doplněno v průběhu projednání ve Sněmovně primárně za účelem pomoci s cenami energií. Ty přitom kulminovaly v září, tedy až po červencovém schválení novely rozpočtu vládou,“* vysvětluje Zbyněk Stanjura.

V kapitole Ministerstva dopravy je vyhrazeno dodatečných 5 mld. Kč pro SFDI na kompenzaci výpadku příjmů ze silniční a spotřební daně. Zhruba o 5,2 mld. Kč bude posílen systém všeobecného zdravotního pojištění platbami za nové státní pojištěnce z Ukrajiny. Resort místního rozvoje získá 2,8 mld. Kč navíc především na posílení dotačních titulů na vznik nových bytů, řešení dopadů živelních pohrom, obnovu místních komunikací a rozvoj cestovního ruchu. V důsledku zvýšení existenčního a životního minima nejprve o 10 % a následně o dalších 8,8 % se zvyšují některé dávky státní sociální podpory a hmotné nouze o 1,1 mld. Kč. Na posílení českého vzdělávacího systému po přijetí ukrajinských dětí půjde 1,5 mld. Kč navíc a dodatečné peníze získá také Státní fond kinematografie na filmové pobídky (0,6 mld. Kč) či Národní sportovní agentura na neinvestiční dotace pro sportovní organizace (0,5 mld. Kč).

Hlavní výdajové změny státního rozpočtu (v mld. Kč)

Dotační program pro podnikatele na pomoc s vysokými cenami energií	+30 mld. Kč
Pomoc domácnostem s cenami energií (zejména úsporný tarif)	+18,5 mld. Kč
Nemocenské pojištění, sociální dávky a podpora v nezaměstnanosti	+12,2 mld. Kč
Humanitární dávka včetně mimořádné okamžité pomoci a příspěvek pro solidární domácnost	+10 mld. Kč
Nákup zemního plynu do státních hmotných rezerv	+8,5 mld. Kč
Jednorázový příspěvek na dítě	+8 mld. Kč
Druhá mimořádná valorizace penzí	+7,8 mld. Kč
Odpuštění poplatků za obnovitelné zdroje energií	+6,6 mld. Kč
Platba za státní pojištěnce	+5,2 mld. Kč
Kompenzace výpadku příjmů SFDI	+5 mld. Kč
Obsluha státního dluhu	+4 mld. Kč
Dotace na sociální služby	+3,4 mld. Kč
Kompenzace za vakcíny proti Covid-19	+3,2 mld. Kč
Podpora bydlení a regionálního rozvoje	+2,8 mld. Kč

Tak jako se dopady vysoké inflace promítají negativně na výdajové straně rozpočtu, na příjmové straně naopak posiluje daňové inkaso zejména DPH, na kterém státní rozpočet při nadále rostoucím tempu spotřeby domácností vybere o 25,2 mld. Kč více. Silnější bude také výběr daní z příjmů, u právnických osob o 9,2 mld. Kč a u fyzických osob dokonce o 10,2 mld. Kč. O 9 mld. Kč vzroste také

výběr pojistného na sociální zabezpečení, a to zejména díky zaměstnávání občanů z Ukrajiny a přetrvávající nízké míře nezaměstnanosti. Výpadek na příjmové straně ve výši -3,8 mld. Kč naopak způsobí snížení spotřební daně z pohonných hmot na čtyři měsíce o 1,50 Kč na litr a nepřímo také částečné zrušení silniční daně, které bylo v plné výši 4,2 mld. Kč kompenzováno SFDI. O 4,9 mld. Kč pak klesnou příjmy kapitoly Ministerstva zdravotnictví v důsledku nižšího zájmu státních pojištěnců o očkování proti Covid-19.

Hlavní příjmové změny státního rozpočtu (v mld. Kč)

DPH	+25,2 mld. Kč
DPFO	+10,2 mld. Kč
DPPO	+9,2 mld. Kč
Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	+9 mld. Kč
Příjmy Ministerstva zdravotnictví (nižší prodej vakcín proti Covid-19)	-4,9 mld. Kč
Snížení spotřební daně z pohonných hmot	-3,8 mld. Kč

Celkové výdaje novelizovaného státního rozpočtu 2022
podle kapitol (v Kč)

Číslo	Kapitola	Rozpočet navržený předchozí vládou*	Státní rozpočet 2022	Státní rozpočet po novele 2022
301	Kancelář prezidenta republiky	420 100 862	398 387 465	368 387 465
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 501 854 982	1 462 806 752	1 462 806 752
303	Senát Parlamentu	653 224 364	636 240 531	636 240 531
304	Úřad vlády České republiky	1 458 790 801	1 532 645 653	1 544 645 653
305	Bezpečnostní informační služba	2 177 000 000	2 120 190 270	2 120 190 270
306	Ministerstvo zahraničních věcí	8 988 428 652	8 431 068 101	8 751 068 101
307	Ministerstvo obrany	93 544 944 795	89 144 944 795	89 144 944 795
308	Národní bezpečnostní úřad	306 363 099	291 496 642	291 496 642
309	Kancelář veřejného ochránce práv	162 544 491	158 318 334	158 318 334
312	Ministerstvo financí	23 818 723 816	21 947 672 706	23 624 404 706
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	740 564 536 979	757 986 679 357	791 099 648 357
314	Ministerstvo vnitra	93 923 522 429	92 396 321 158	95 651 367 361
315	Ministerstvo životního prostředí	23 385 154 233	22 702 917 960	23 002 917 960
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	28 869 819 842	28 576 464 059	31 326 464 059
321	Grantová agentura České republiky	4 675 711 386	4 669 819 125	4 669 819 125
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	63 268 469 225	56 734 498 292	93 334 498 292
327	Ministerstvo dopravy	116 313 942 578	107 226 660 340	114 726 660 340
328	Český telekomunikační úřad	2 256 121 112	730 764 017	730 764 017
329	Ministerstvo zemědělství	62 082 502 214	58 649 515 450	59 689 515 450
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	254 713 494 463	249 476 945 264	251 937 602 949
334	Ministerstvo kultury	16 139 446 801	15 237 780 850	16 417 349 618
335	Ministerstvo zdravotnictví	23 781 413 155	17 979 836 706	20 652 805 178

336	Ministerstvo spravedlnosti	33 766 644 863	31 981 727 701	31 981 727 701
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	169 176 395	160 431 506	160 431 506
344	Úřad průmyslového vlastnictví	210 829 783	203 310 666	203 310 666
345	Český statistický úřad	1 310 452 146	1 248 881 377	1 248 881 377
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	3 767 404 895	3 616 053 492	3 676 053 492
348	Český báňský úřad	173 293 668	168 367 979	168 367 979
349	Energetický regulační úřad	301 830 729	287 169 827	287 169 827
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	257 975 281	245 063 537	245 063 537
355	Ústav pro studium totalitních režimů	193 853 289	185 660 709	185 660 709
358	Ústavní soud	236 988 895	230 827 184	230 827 184
359	Úřad Národní rozpočtové rady	23 775 531	23 775 531	23 775 531
361	Akademie věd České republiky	7 002 087 138	7 081 401 581	7 081 401 581
362	Národní sportovní agentura	5 923 794 724	4 604 366 271	5 044 366 271
363	Nejvyšší stavební úřad		0	0
371	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí	33 084 850	31 525 193	31 525 193
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	69 596 478	66 475 410	66 475 410
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	22 713 300	22 048 101	22 048 101
374	Správa státních hmotných rezerv	2 764 036 056	2 537 924 271	2 537 924 271
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	474 094 730	458 870 085	458 870 085
376	Generální inspekce bezpečnostních sborů	489 901 259	473 466 158	473 466 158
377	Technologická agentura České republiky	6 076 654 829	5 664 987 717	5 664 987 717
378	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	557 496 798	529 141 429	529 141 429
381	Nejvyšší kontrolní úřad	808 940 731	787 908 272	787 908 272
396	Státní dluh	44 966 880 286	49 966 880 286	53 966 880 286
397	Operace státních finančních aktiv	19 155 000 000	19 155 000 000	19 155 000 000
398	Všeobecná pokladní správa	235 913 307 337	225 017 873 807	287 677 116 994
	C E L K E M	**1 927 675 924 270**	**1 893 241 111 917**	**2 053 250 297 232**

* *Původní návrh státního rozpočtu pro rok 2022 připravený předchozí vládou.*

https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/snemovna-schvalila-novelu-rozpoctu-2022-48331